

Mål T-140/95

Ryanair Ltd mot Europeiska gemenskapernas kommission

”Statligt stöd — Formellt prövningsförfarande i artikel 93.2 i fördraget — Villkorligt beslut om godkännande av ett på olika delar fördelat stöd i form av ett kapitaltillskott — Villkor för utbetalning av den andra delen inte uppfyllt — Senare beslut om tillstånd att utbetala den andra delen — Talan om ogiltigförklaring”

Förstainstansrättens dom (andra avdelningen i utökad sammansättning) av den
15 september 1998 II - 3330

Sammanfattning av domen

1. *Talan om ogiltigförklaring — Frister — Utgångspunkt — Tidpunkt då man får kännedom om rättsakten — Subsidiär beskaffenhet — Dagen för offentliggörande (EG-fördraget, artikel 173 femte stycket)*
2. *Statligt stöd — Kommissionsbeslut förenat med villkor för att godkänna utbetalning av ett på olika delar fördelat stöd till ett företag — Åsidosättande av villkor — Kommissionens prövning — Inledande förfarande och kontradiktoriskt förfarande — Skyldighet för kommissionen att inleda det kontradiktoriska förfarandet — Små avvikelser i förhållande till de ursprungliga villkoren — Kommissionens behörighet att administrera och övervaka (EG-fördraget, artiklarna 92.3 c och 93.2)*

3. *Statligt stöd — Förbud — Undantag — Kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning — Domstolsprövning — Gränser (EG-fördraget, artiklarna 92.3 c, 93.2 och 173)*

1. Det följer av ordalydelsen i artikel 173 femte stycket i fördraget, angående den frist inom vilken en talan om ogiltigförklaring skall väckas, att tidpunkten då klaganden fick kännedom om rättsakten som kriterium för när fristen skall börja löpa är subsidiär i förhållande till offentliggörandet eller delgivningen av rättsakten.

När en sökande skäligen kan förvänta sig att det beslut som han avser att yrka ogiltigförklaring av skall offentliggöras, bland annat därför att det genom beslutet medges ett undantag från ett första beslut som i sig har offentliggjorts och han i det avseendet har fått försäkringar från beslutets upphovsman, börjar fristen för att väcka talan att löpa den dag då beslutet offentliggörs.

2. Ett åsidosättande av ett villkor i ett beslut om godkännande av successiva utbetalningar av ett stöd enligt artikel 92.3 c i fördraget har till följd att de följande delarna av stödet skall presumeras vara oförenliga med den gemensamma marknaden. Av detta följer att de senare delarna inte får utbetalas utan att kommissionen fattar ett nytt beslut genom vilket det från det åsidosatta villkoret medges ett formellt undantag.

Mot bakgrund av dessa omständigheter ankommer det på kommissionen att pröva om ett sådant undantag kan medges samtidigt som den försäkras sig om att de följande delarna av stödet alltså är förenliga med den gemensamma marknaden, i enlighet med villkoren i artikel 92.3 c i fördraget. Om kommissionen till följd av en sådan prövning övertygas om att de följande delarna av stödet inte längre är förenliga med den gemensamma marknaden eller inte kan övervinna alla svårigheter vid bedömningen av huruvida de följande delarna är förenliga med den gemensamma marknaden, är den skyldig att införskaffa alla nödvändiga yttranden och därvid återuppta förfarandet enligt artikel 93.2. Det förhåller sig på samma sätt om kommissionen, vid prövningen beträffande undantaget, avser att gå utanför den ram som har fastställts i dess första beslut.

Kommissionen kan emellertid anta det beslut om undantag som krävs utan att återuppta förfarandet enligt artikel 93.2, om åsidosättandet av ett av villkoren för att ett stöd skall godkännas är relativt obetydligt, så att den inte hyser något tvivel om att stödet i fråga är förenligt med den gemensamma marknaden.

När det härvid rör sig om ett stöd som principiellt redan har godkänts och som under en relativt lång period har utbetalats i successiva delar i förening med en omstruktureringsplan vars resultat inte kommer att uppnås förrän efter ett visst antal år, åtnjuter kommissionen en viss behörighet att administrera och övervaka användningen av ett sådant stöd, särskilt för att göra det möjligt för den att möta en utveckling som inte kunde förutses när det första beslutet fattades. Kommissionen kan således eventuellt, mot bakgrund av att yttre omständigheter har förändrats efter det första beslutet, bland annat anpassa villkoren för genomförandet av omstruktureringsplanen eller för dess övervakning av genomförandet utan att återuppta det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget, på villkor emellertid att sådana anpassningar inte ger upphov till tvivel huruvida stödet i fråga är förenligt med den gemensamma marknaden.

3. För tillämpningen av artiklarna 92.3 c och 93.2 i fördraget åtnjuter kommissionen ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vars utövande innebär bedömningar av ekonomisk eller social natur som skall göras i ett gemenskapssammanhang.

Gemenskapsdomstolarna skall, vid den lagenlighetskontroll som avses i artikel 173 i fördraget, följaktligen endast undersöka huruvida kommissionen har över-skridit de inneboende gränserna för dess utrymme för skönsmässig bedömning genom en missuppfattning eller en uppenbart oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna eller har gjort sig skyldig till maktmissbruk eller åsidosättande av förfaranderegler.